

บทที่ 17

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับน้ำยาชนกลุ่มน้อยหรือชนต่างด้วยธรรมชาติ

1. ความนำ

1.1 ชนกลุ่มน้อยหรือชนต่างด้วยธรรมชาติ (*Minority group or ethnic minorities*) โดยปกติมีความหมายในแง่จำนวนว่ามีน้อยในประชากรหรือในประเทศหนึ่ง ตัวอย่าง คือ คนนิโกรในสหรัฐอเมริกา หรือคนกะเหรี่ยงในสหภาพพม่าหรือชาวเข้าในประเทศไทย

1.2 แต่ชนกลุ่มน้อยหรือชนต่างด้วยธรรมชาติยังมีอีกความหมายหนึ่งคือ หมายถึงเป็นกลุ่มที่มีบ탕าทหรืออำนาจน้อยในประเทศ ตัวอย่างคือ ในประเทศไทยได้มีชาวญี่ปุ่นอยู่เพียงประมาณ $\frac{1}{2}$ ของประชากรทั้งหมด คือที่เหลืออีกประมาณ $\frac{3}{4}$ เป็นคนผิวขาว เมื่อมีการพูดถึงปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยและฟิลิปปินส์คนผิวขาวจำนวนมากกว่าคนผิวขาว สำหรับชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ในประเทศไทยและจัดว่าเป็นชนกลุ่มน้อย เป็นต้น

2. ชนกลุ่มน้อยในความหมายปกติ (คือนิจานวนน้อย) อาจมองในสองรูปด้วยกันคือ

2.1 รูปที่หนึ่ง : ในสภาพแห่งการเป็นเชื้อชาติหรือผู้พันธุ์ (*Race*)

เชื้อชาติ หมายถึง การแตกต่างในเชิงพันธุกรรม เช่น ในเรื่องของผิวหนังหรือสภาพของผิว (ผิวหายใจ เป็นต้น)

2.2 รูปที่สอง : ในภาวะแห่งการแตกต่างของภาษา ศาสนา วัฒนธรรม (*ethnicity*)

การแตกต่างเชิงภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมเห็นได้ชัดในกรณีของ พหุสังคม หรือ plural society เช่น ในอินเดียและมาเลเซีย

2.2.1 ดูตัวอย่างกรณีมาเลเซียซึ่งมีคนเชื้อสายมาเลย์ เชื้อสายจีน และอื่น ๆ ใน R.K. Vasil, *Politics in a Plural Society*. London, Oxford University Press, 1971.

2.2.2 อีกตัวอย่างหนึ่งในการณ์อินเดียซึ่งมีนานาภาษา นานาศาสนาและนานาชาติ Myron Weiner, *Party Politics in India*, New Jersey, Princeton University Press, 1957.

3. ชนกลุ่มน้อยในแง่ชีวิทยาและแง่วัฒนธรรม

3.1 เชื้อชาติหรือผ่าพันธุ์ตามภาวะของชีวิทยามีไก่ชนิด

ผ่าพันธุ์มุชย์ม่องในแง่ชีวิทยามี นิโกร คอเคเชียน มองโกลอยด์ เป็นต้น แต่ในทัศนะของคนซึ่งมักมีอคติ อาจเห็นคนผ่าพันธุ์เดียวเป็นหลายผ่าพันธุ์ก็ได้ เช่น ในระยะเริ่มต้นแห่งการอพยพมาสู่อเมริกา มักถือกันว่าผู้มีเชื้อสายอังกฤษแตกต่างจากผู้มีเชื้อสายเยอรมันหรือคนมีเชื้อสายพิวขาวอื่น ๆ ในระยะนี้จึงถือว่าเป็นการแตกต่างในแง่ race คือถือว่าเป็นคนละเชื้อชาติกันที่เดียว

3.2 ความแตกต่างในแง่วัฒนธรรม

เมื่อก่อนอพยพมาอยู่อเมริกานานเข้า ย่อมมีการผสมกลมกลืนทางชีวิทยามากยิ่งขึ้น ทำให้มีการแบ่งแยกในแง่ของวัฒนธรรมความเป็นอยู่หรือที่เรียกว่า ethnicity ตัวอย่างคือเริ่มมีการว่าคนอเมริกันเชื้อสายเยอรมันมีสำเนียงภาษาอังกฤษแตกต่างออกไปจากคนอเมริกันเชื้อสายอังกฤษ หรือเชื้อสายฝรั่งเศสอื่น ลักษณะเดียวกัน เช่น ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสต่างกันมาก

ความคิดว่าเชื้อชาติใดมีนิสัยอย่างไร เรียกว่าเป็น “ความคิดติดหล่ม” หรือ “ความคิดติดรูปแบบ” (stereo-type) ซึ่งนับได้เป็นอคติประเภทหนึ่ง ความคิดติดหล่มคือ ผู้คนจะตัดสินใจโดยไม่คำนึงถึงรายละเอียดของบุคคล แต่จะตัดสินใจโดยคำนึงถึงเชื้อชาติ ภูมิภาค ศาสนา ความเชื่อ ฯลฯ ที่บุคคลนั้นๆ 属する民族の特徴をもつてゐる。 ตัวอย่างคือ พวกราชชิกา (Eta) ของญี่ปุ่นซึ่งมีเพียง 2% ของประชากร พวกราชชิกาได้รับการดูหมิ่นเหยียดหยาม เพราะมีอาชีพหนักไปในการมาสัตว์ มักถือกันว่าอีต้าไม่ใช่ชาวญี่ปุ่นแม้จะมีลักษณะไม่แตกต่างในทางชีวิทยา แต่อยู่ในหมู่บ้านที่แยกออกไปคือในบูรพา (ดูเพิ่มเติมใน Leonard Broom and Philip Selznick, *Sociology*, 5th ed., New York, Harper and Row, 1973, 466 - 468)

3.3 ความแตกต่างในแง่วัฒนธรรมอาจนำไปสู่ความเชื่อว่ามีเชื้อชาติธรรมะ ต่างกัน

4. การมีอคติในเรื่องผ่าพันธุ์

4.1 โดยปกติคนกลุ่มวงในหรือกลุ่มที่มีเชื้อชาติหรือวัฒนธรรมเดียวกันมากถือว่าผู้อยู่ในวงอกหรือผู้อยู่นอกกลุ่มต้องหรือต่างกัน ศัพท์ทางวิชาการที่บ่งถึงความรู้สึกเช่นว่านี้คือ เอธโนเซนต์ริสม์ (ethnocentrism) ตามศัพท์ภาษาอังกฤษคือถือว่าเชื้อชาติหรือผ่าพันธุ์ของตนมีความสำคัญเป็นศูนย์กลาง

4.2 การมีอคติหรือนิความล้าเอียง (Prejudice) ต่อกลุ่มน้อยมากแสดงออกมาในรูปของศัพท์หรือภาษาที่ใช้เรียกกลุ่มน้อย การมีอคติคือ การมีความรู้สึกล้าเอียงไปในทางใดทางหนึ่งซึ่งอาจจะดีก็ได้หรือเลว ก็ได้ แต่ในกรณีที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยมักมีความหมายไปในทางที่ไม่น่าชื่นชมนัก

4.3 ชนกลุ่มน้อยมักถูกตั้งฉายาในทางไม่ดี หรือในทางที่คนไม่ชอบ คือเป็นการดั้งซื่อในรูปของการดูถูกหรือดูหมิ่นดูแคลน ตัวอย่างที่หนึ่งคือ คนโนโกรในสหรัฐอเมริกาอาจถูกเรียกว่าเป็นนิกเกอร์ (niggers) แทนที่จะถูกเรียกว่าเป็นโนโกรซึ่งเป็นศัพท์กลาง ๆ หรือเรียกว่า Blacks ซึ่งเป็นศัพท์ที่คนโนโกรสมัยปัจจุบันประยุกต์จะให้เรียก

4.4 เนื่องจาก “มาเฟีย” เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำผิดกฎหมายของคนอิตาเลียน คนอเมริกันเชื้อสายอิตาเลียนไม่ต้องการให้มีการใช้ศัพท์มาเฟีย (Mafia) มากนัก เพราะเกรงว่าจะทำให้คนเข้าใจผิดคิดว่าคนอิตาเลียนไม่ดีไปหมด (ตัวอย่างเรื่องมาเฟียคือหนังสือและภาพยนตร์เรื่อง The Godfather.)

4.5 ศัพท์ที่คนจีนไม่ชอบให้ถูกเรียกคือ “เจก” เนื่องจากเห็นว่ามีความหมายในทางไม่เหมาะสม

4.6 สมัยหนึ่งในระยะสองครามโลกครั้งที่สองเมื่อamerikan บกบัญญัติ คนอเมริกันมีศัพท์ที่เรียกคนญี่ปุ่นหรือคนอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นอย่างดูถูกกว่า แจป หรือ Jap

4.7 เนื่องจากต้องผจญภัยกับความมืดตึข่องคนชาติอื่นต่อพวกริยา พวกริยาจึงได้ตั้งองค์กรต่อต้านการตั้งฉายาและการมีอคติเพราะเชื้อชาติและศาสนาโดยให้ชื่อว่า The Anti-Defamation of B'nai B'rith

5. การให้ฉายาเชื้อชาติชนกลุ่มน้อย

ในปัจจุบันนี้ถือกันว่าเป็นยุคที่มีการต่อสู้เพื่อศักดิ์ศรีของชนเชื้อชาติและวัฒนธรรมต่าง ๆ กัน ดังนั้น จึงมีแนวโน้มที่จะตั้งฉายาหรือศัพท์ที่เรียกตนเอง ตัวอย่างคือ เมื่อไม่กี่ปี

มานีเอง คนนิโกรได้หันมาเรียนรู้กตัวเองว่าเป็น คนผิวดำ (Blacks) หรือเป็นคนแอฟริกัน (Afro-Americans) อนึ่ง จะสังเกตเห็นว่าแคชเชียล เคลย์ นักมวยแชนป์เปี้ยนโลกนิโกรได้เปลี่ยนชื่อตนเองเป็นมูซัมหมัด อลาส

อนึ่งคนอเมริกันเชื้อสายเม็กซิกันเรียกตนเองว่า ชิกาโน (Chicano)

นอกจากนี้คนแคนาดาเชื้อสายฝรั่งเศส尼ยมเรียกตนเองว่า เป็นชาว魁北克人 (Quebecois) เพื่อให้แตกต่างจากคนแคนาดาเชื้อสายอังกฤษ (ดูเพิ่มเติมในเรื่องอคติเกี่ยวกับผิวและผ้าพันธ์ ใน Broom and Selsnick, op. cit., pp. 467 - 470.)

6. วิธีการแก้ปัญหาโดยทั่วไป 2 วิธี

การแก้ไขหรือการเผชิญกับปัญหาไม่ว่าจะเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยหรือเรื่องอะไรก็ตาม อาจทำได้สองวิธีใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

6.1 วิธีแรกได้แก่ การดำเนินการแบบบล็อก (piecemeal approach)

วิธีนี้มีว่า เมื่อรู้สึกว่าคันตรงไหน เมื่อใด ก็เกาที่นั้นเพื่อให้หายคันช้ำคราว การคันเปรียบเสมือนเป็นปัญหา การเกาคือการแก้ไขหรือบำบัด วิธีนี้เป็นการแก้ไขแบบไม่มีแผนใหญ่ เป็นการแก้ที่อาการข้างนอก (symptom) มากกว่าการพิจารณาอย่างถ่องแท้ถึงสมภูมิฐานของโรค ลักษณะพิเศษคือแก้ได้ฉบับพลัน และมีผลในระยะสั้น เป็นการแก้ไขระดับภายนอกและเป็นการแก้ระดับย่อย

6.2 วิธีที่สองคือ การแก้ปัญหาแบบรวมหรือ wholesale approach หรือแบบ master plan

การพิจารณาขึ้นเปรื่องทั้งหมด พยายามดูความเกี่ยวโยงของประเด็นและความเกี่ยวข้องของสาเหตุ เป็นการแก้ไขในระยะยาว การแก้ไขปัญหาวิธีนี้พยายามจะลงไปถึงต้นตอของเหตุ คือมีการคันคัววิจัยให้ลึกลงไปมากกว่าเพียงพื้นผิว มีการคันให้ลึกลงไปกว่าอาการแสดงออกภายนอก

ถ้าหากเปรียบปัญหาเหมือนการคัน วิธีแก้ประเภทนี้คือไม่พอใจแต่เพียงการแก้คันอย่างเฉพาะหน้าด้วยการเกาแต่อย่างเดียว แต่จะต้องพยายาม วางแผน ไม่ให้มีการคันเกิดขึ้น อีกหรือหากจะเกิดขึ้นก็เกิดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ด้วยการคันเพียงครู่ ไม่คัน เพราะยุงกัดก็ต้องมีการวางแผนกำจัดด้วย ดี.ดี.ที. หรือด้วยการทำมุงลวดไม่ให้ยุงเล็ดลอดเข้าไปกัดได้ เป็นต้น

7. ผลแห่งการแก้ไขตามวิธีการทั้งสองวิธี

7.1 ผลแห่งการแก้ไขตามวิธีใดวิธีหนึ่ง

การแก้ปัญหาวิธีแรกก็ทำได้รวดเร็วทันใจ เช่นในเรื่องของชนกลุ่มน้อยหรือชนต่าง-วัฒนธรรม เมื่อปรากฏว่าชาวเข้ามาด้วยหมู่เอ็น้อยหมู่ไปแจกรายเป็นการแก้ไขเฉพาะหน้า อีกตัวอย่างหนึ่งคือ ในกรณีที่มีคนบางห้องท้องที่ประสบความลำบากในการครองชีพ วิธีแก้ปัญหาแบบย่ออย่างคือ เอาเงินหรือของไปแจก

7.2 การแก้ไขวิธีที่สองนั้นยืดยาวกินเวลามาก เช่น ในกรณีชาวเขาจะต้องนำสุกร พ่อพันธุ์ไปให้ สอนวิธีเลี้ยงและผสมพันธุ์ให้ และกระตุนให้รู้จักการเอาใจใส่ดูแลอยู่เสมอ

อนึ่งในกรณีที่มีคนประสบปัญหานำการทำมาหากินมาเลี้ยงชีพ ก็จะแก้ไขโดยแก้ภาวะเศรษฐกิจส่วนรวมและมีการช่วยผึ้งและความรู้ในการประกอบอาชีพให้แก่ผู้เดือดร้อน

8. การร่างนโยบายเกี่ยวกับชาวเขาในประเทศไทย

ข้อเขียนนี้จะพิจารณาเน้นหนักเฉพาะกรณีการวางแผนนโยบายเกี่ยวกับชาวเขาในประเทศไทย แต่นโยบายนี้นำไปใช้ในกรณีอื่นบ้างก็ได้ โดยมีการตัดแบ่งบ้าง เช่น ปัญหาชาวไทยมุสลิมทางภาคใต้ซึ่งเป็นเรื่องที่กล่าวขวัญกันมากในปลายมิถุนายน พ.ศ. 2517

การพิจารณาที่เห็นควรดำเนินการทันทีของประเทศไทยฯ มากล่าวไว้ด้วย เพื่อเป็นอุทาหรณ์และเป็นเตือนเมื่อจุดเริ่มต้นแห่งการพิจารณา

การแก้ปัญหาจะพิจารณาแยกเป็นสองแนวใหญ่ ๆ คือแนวที่ชอบด้วยมนุษยธรรม และแนวที่มีการกระทำการรุนแรง

9. แนวทางแก้ปัญหานอกกลุ่มน้อยโดยวิธีการรุนแรงและไม่สอดคล้องกับหลักศีลธรรม

แนวทางแก้หรือแนวทางการเผชิญปัญหาที่ไม่ต้องด้วยครรลองแห่งศีลธรรมมีพอกจะยกเป็นตัวอย่างได้ เช่น วิธีการชนชาต วิธีการเนรเทศ เป็นต้น (ดูเพิ่มเติมใน Paul B. Horton and Chester Hunt, *Sociology*, New York, McGraw-Hill, 1964, pp. 384-387).

รายละเอียดได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

9.1 แนวทางหนึ่ง: การทำลายหรือชนชาต

การทำลายล้างชนกลุ่มน้อย หรือชนต่าง-วัฒนธรรม ที่เห็นได้ชัดและน่าสลดอย่างที่สุด ในโลกได้แก่ การสังหารชาวบ้านมากกว่า 5 ล้านคน โดยการบังการของจอมเผด็จการ希ตเลอร์

และของพวกราชชีเยอร์มันระหว่างปี ค.ศ. 1933 - 1945

การทำลายชนกลุ่มน้อย ถ้าเป็นการมุ่งมั่นที่จะทำลายล้างทั้งเชื้อชาติหรือชนชาติ เรียกว่าชนชาติ (เยนโนคไซค์ Genocide) ศัพท์ภาษาไทยที่ว่าชนชาตินี้เริ่มใช้โดย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ในสมัยก่อนที่เป็นนายกรัฐมนตรี

การประทังกันอย่างองเลือดของผู้คนก็อคسانาอินดูกับคานาอิสลามในปี ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491) เป็นการเผชิญปะษุทางการแทรกแยกระหว่างชนกลุ่มใหญ่ กับชน กลุ่มน้อยอย่างไร้เหตุผล อันยังผลให้มีการสูญเสียชีวิตมนุษย์จำนวนมหาศาล การประทังกัน ครั้งนั้นเกี่ยวข้องกับการแยกอนุทวีปอินเดียออกเป็นสาธารณรัฐอินเดียและปากีสถาน

ชาวอินเดียนแดงในยุคต้น ๆ ของประวัติศาสตร์อเมริกันก็ถูกทำลายไม่ใช่น้อย ในยุค นั้นมีแนวปฏิบัติแบบบูนแรงหรือตามทัศนะของกลุ่มนบุกเบิกอเมริกันที่บางคนถือว่า “อินเดียนแดง ที่ดีคืออินเดียนแดงที่ตายแล้วเท่านั้น” หรือ “the only good Indian is a dead Indian” (Horton and Hunt, *op. cit.*, p. 384)

ผลแห่งทัศนะที่ไม่สอดคล้องกับหลักศีลธรรมนี้ก็คือ ทำให้ประชากรอินเดียนแดง ลดจาก 1½ - 2 ล้านคน (โดยงบประมาณ) เมื่อชาวอังกฤษอพยพไปอยู่อเมริกาใหม่ เหลือ เพียง 200,000 คน ในปี ค.ศ. 1800 และลดลงมาเป็น 40,000 คน ในปี ค.ศ. 1897

ในระยะต่อมาธราดาลอมาร์ต์ได้ใช้วิธีการอยู่อย่างสันติภักดิ์อินเดียนแดง และพยายาม ปกป้องช่วยเหลือตามหลักมนุษยธรรมมากกว่าเดิม (ดูเพิ่มเติมเกี่ยวกับการชนชาติใน M. Winiata, "Racial and Cultural Relations in New Zealand", *Phyton*, 19, pp. 286 - 296)

ในภาคที่สามานីทางใต้ของออสเตรเลียปรากฏว่า ชาวพื้นเมืองเดิมถูกภาครัฐล้าง โดยคนอังกฤษที่เป็นตั้งรกรากที่นั่นอย่างปานเฉื่อน (ดูเพิ่มเติมใน George P. Murdock, *Our Contemporaries*, New York, Macmillan, 1936, pp. 16 - 18.)

9.2 แนวที่สอง : การขับไล่เนրเทศและการแบ่งแยกดินแดน

ความมีอุดมของมนุษย์มีตัวอย่างมากมายในระยะเพียงไม่กี่สิบปีที่ผ่านมา ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

9.2.1 การขับไล่ชาวกรีกออกจากประเทศเตอร์กี และชาวเตอร์กออกจากกรีก

9.2.2 การขับไล่ชาวอินเดียออกจากพม่าสมัยนายพลเนวิน ปักครองพม่าระยะแรก

9.2.3 การขับไล่คนเชื้อสายอินเดียออกจากประเทศอุกานดา

9.2.4 การแบ่งดินแดนปาเลสไตน์ให้ไว้ตั้งรกรากอยู่จนเป็นประเทศอิสราเอล หลังสงครามโลกครั้งที่สอง

9.2.5 การแบ่งแยกระหว่างอนุทวีปอินเดีย (Indian Subcontinent) ออกเป็น อินเดียและปากีสถานหลังสหภาพโอลิมปิกครั้งที่สอง

9.2.6 การแบ่งแยกประเทศปากีสถานออกเป็นประเทศบังกลาเทศ ซึ่งมีชาว เบงกอล ผู้นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่เป็นประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2514

9.2.7 ในระหว่างสหภาพโอลิมปิกครั้งที่สองทั้งสหภาพโซเวียตและสหรัฐอเมริกา ต่างกันบังคับประชากรกลุ่มน้อยให้เคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่

ได้มีการกล่าวถึงกรณีสหรัฐอเมริกาเป็นเรื่องอื้อฉาวมาก เพราะมีคำกล่าวหาว่าหลักการ กับพุทธิกรรมไม่ตรงกัน กล่าวคือ อ้างว่ามีดีถือหลักประชาธิปไตย แต่ทำการบังคับให้ชาว อเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่น ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ทางฝั่งตะวันตกของประเทศให้ไปอยู่ใน ค่ายกักกัน (concentration camps) การกระทำเกินกว่าเหตุดังกล่าวของรัฐบาลนายแอร์ แอล. ทรูแมน ได้รับการประณามจากนักประวัติศาสตร์มากmany เพราะปรากฏว่ามีเชื้อสายญี่ปุ่นในอาไวอี ได้รักดีต่อสหรัฐ และผู้ที่ถูกเกณฑ์ทหารไปรับกับประเทศญี่ปุ่นเมืองพ่อเมืองแม่ของเขางเอง ได้สร้างวีรกรรมอย่างห้าหายซึ่งชาวอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นปฏิสามารถทำเที่ยบเคียงได้ (Horton and Hunt, op. cit., p. 386)

สำหรับกรณีรัสเซียได้ยกย้ายชนเชื้อสายเยอรมันออกจากสาธารณรัฐวอลก้าไปอยู่ ในค่ายกักกันที่ไซบีเรียซึ่งถือกันว่าเป็นการกระทำที่โหดร้ายอย่างมาก

9.3 แนวที่สาม: การกีดกันและให้อภัยแยก (Discrimination and Segregation)

9.3.1 ตัวอย่างที่หนึ่ง: ระบบวรณะของอินเดีย

สภាពของชนชั้นวรณะต่าง ๆ ในอินเดียเป็นตัวอย่างที่มีมาแต่โบราณกาล อินเดียโบราณยึดหลักการแยกคนออกเป็น 4 วรณะใหญ่คือ พระหมณ์ กษัตริย์ แพทย์ (พ่อค้า) ศูกร และละวรณะใหญ่ยังแยกออกไปอีกเป็นร้อย ๆ วรณะย่อย หรือที่เรียกว่า ชาติ (ออกเสียง ชา-ติ ภาษาอังกฤษเขียน Jati)

การแบ่งแยกตามวรณะแม้ในปัจจุบันนี้ก็ยังมีอยู่ ผู้ที่ได้รับบาปมากที่สุดคือ ได้รับการกีดกันอย่างรุนแรง ได้แก่ พวาก็อญนอก 4 วรณะใหญ่ ได้แก่ พวากัณฑala หรือ เรียกกันว่าพวากัณฑ์ต้องไม่ได้ (untouchable)

พวากัณฑala ได้รับการอนุเคราะห์จากท่านมหาตมะคานธีอย่างมากและเพื่อหลีกเลี่ยง การกีดกันของพวาก็อญในวรณะทั้งสี่ทำให้พวากัณฑala หันมานับถือศาสนาพุทธกันมาก (การแยกคนออกเป็นวรณะหรือเป็นช่วงชั้นต่าง ๆ ดู บรรพต วีระสัย, สังคมวิทยา-มนุษยวิทยา, อ้างแล้ว, หน้า 598-611)

9.3.2 ในสหรัฐอเมริกาได้มีปัญหารือถึงการแบ่งแยกิวาระห่วงคนผิวขาวกับผิวดำ ดังเป็นข่าวอยู่ตามหน้าหนังสือพิมพ์ และได้มีขบวนการต่อต้านการเมืองคติและการกีดกันในด้านต่าง ๆ

ขบวนการเพื่อสิทธิของคนนิโกรเรียกว่า Civil rights movement และมีขึ้นเพื่อต่อต้านการปฏิบัติแบบการกีดกันในประเทศต่าง ๆ เช่น การแยกที่นั่งบนรถบัส การแยกห้องน้ำสาธารณะ การแยกโรงเรียน การกีดกันในทางอาชีพ เป็นต้น

9.4 แนวที่สี่ : การปฏิบัติการแบบอาณานิคม (Colonialism)

9.4.1 นับตั้งแต่สองพันปีเศษมาแล้วที่ชาติที่มี พลังแข็งกว่า (dominant power) ได้ยึดชนชาติอื่นให้อยู่ภายใต้อานัติ บางขณะก็เป็นไปในรูปของการเอาเป็นเมืองขึ้นหรือจับชนในชาติจำนวนหนึ่งเป็นเชลย ตัวอย่างคือพม่าจับคนไทยไปเป็นเชลยสมัยกรุงศรีอยุธยา บางขณะก็เป็นไปในรูปของการแฝ่ขยายอาณาจักรจนกระทั่งใหญ่โตมหากาลอย่างที่เรียกว่า เป็นจักรวรรดิ คือบังคับให้ชาติต่าง ๆ อยู่ในอำนาจ

9.4.2 ลักษณะนิคมสมัยใหม่ได้มีสืบเนื่องมาจนถึงระยะต้น ๆ ของสมัยสังคมโลกครั้งที่ 2

9.4.3 ในระบบอาณานิคมมีชนหลัยเผ่าหลัยชาติหลัยภาษารวมอยู่ภายใต้อำนาจของชาติมหาอำนาจ เป็นเรื่องแปลกแต่จริงที่ว่าชาติมหาอำนาจมีพลเมืองน้อยกว่าประเทศที่ถูกปกครอง ตัวอย่างคือ กรณีอินเดียกับอังกฤษ อนึ่งในสภาพของอินเดีย พม่า หรือประเทศอื่น ๆ ในยุคภายใต้อำนาจของประเทศเจ้าอาณานิคมเรียกได้ว่าเป็น “กลุ่มชาติที่มีอำนาจน้อย”

9.4.4 การบังคับให้หลัยชาติและหลัยวัฒนธรรมอยู่ภายใต้อานัตideiyakanหรือการปฏิบัติการแบบอาณานิคมได้ก่อให้เกิดให้มีความขึ้นและความเกลียดชังผู้เป็นชาติต่างด้าวท้าวต่างแดนอย่างผ่องใส่และมีปฏิกริยารุนแรงต่อต้านอยู่บ่อย ๆ

10. การแก้ปัญหา核算กลุ่มน้อยโดยยึดถือหลักเสมอภาคหรือสอดคล้องกับหลักนุழຍธรรม

การแก้ปัญหาตามปรัชญาหรือหลักการแห่งจริยธรรมนี้ อาจแบ่งได้เป็น 3 หัวข้อใหญ่ ดังนี้

10.1 แนวที่หนึ่ง : การยอมรับความหลากหลายพหุภูมิเชิงวัฒนธรรมของนุษย์ (Cultural pluralism)

10.1.1 แนวคิดอ่อนนุ่มที่อาจผิดแยกจากกันในทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา การแต่งกาย และอื่น ๆ แต่ก็ยังสามารถจะมองชีวิตอยู่ในสังคมเดียวกันร่วมกันได้อย่างราบรื่น พอสมควร วัฒนธรรมอาจแสดงออกมาในรูปที่ต่างกัน แต่ก็หาไร้คุณค่าไม่ แต่ละวัฒนธรรม ย่อมต้องใช้เวลา ก่อตัวและปรับปรุงมาเป็นเวลาช้านาน ดังนั้น จึงไม่ควรติดอยู่กับอุดติที่ว่า วัฒนธรรมของฉันดีกว่าหรือ “ศักดิ์สิทธิ์” กว่าของท่าน (*holier-than-thou attitude*) คดิหรือไม่คดิแบบนี้อาจนำไปสู่การลังเลอย่างกันได้ แต่การมีใจว่างยอมรับความหลากหลาย ของพธุกรรม ทัศนคติ และความเชื่อของมนุษย์ เป็นข้อสำคัญที่นำไปสู่การอะลุ่มอ่อนวย ประนีประนอมกันเองระหว่างชนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม

10.1.2 ตัวอย่างประเทศที่ยึดถือหลักแห่งความหลากหลายคือ สวิตเซอร์แลนด์ ประเทศนี้มีเอกภาพคือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับชาติมาก ทั้ง ๆ ที่ไม่มีภาษาประจำชาติและนับถือศาสนาต่าง ๆ กัน ในสวิตเซอร์แลนด์มีภาษาพูดถึง 3 ภาษา ได้แก่ เยอรมัน ฝรั่งเศส และอิตาเลียน ศาสนาที่มีการ tolerate แบ่งขั้นrun แรงที่สุดอย่างเช่นใน อังกฤษคือ คาดอลิกและ โปรเตสแตนต์ ซึ่งไม่มีปัญหา เช่นนั้นในสวิตเซอร์แลนด์

10.1.3 ตัวอย่างอื่น ๆ แห่งการยอมรับความหลากหลายเชิงวัฒนธรรมของมนุษย์ คือแคนาดาซึ่งมีทั้งคนเชื้อสายอังกฤษและฝรั่งเศสอยู่ร่วมกัน ประเทศเบลเยียมมีคนซึ่งพูดภาษาต่างกัน คือภาษาฝรั่งเศสกับภาษาเฟลมมิช

10.1.4 การมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันมีได้หมายความว่า มีได้มีการขัดแย้งกันเลย การขัดแย้งย่อมมีอยู่เสมอ แต่อยู่ในขอบเขตและโดยปกติ ในประเทศที่กล่าวมานี้มีได้เข้าขั้น ร้ายจ้าห์หรือแตกแยกอย่างรุนแรง

10.1.5 ในประเทศที่เกิดใหม่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มักไม่ค่อยยอมรับความหลากหลายแห่งภาษาและวัฒนธรรมอื่น ๆ ดังจะเห็นได้จากการพยายามสร้าง ภาษากลางแห่งชาติ (*lingua franca*) ขึ้น หรือมีการกระตุ้นแกรมบังคับให้ปฏิบัติตามแนวทางอุดติกรรมของชนกลุ่มใหญ่ ประเทศอินโดเนเซียได้พยายามที่จะให้มีภาษาประจำชาติเพื่อให้มีเอกภาพในชาติ

(บรรพต วีระสัย, “ความรู้เรื่องอินโดเนเซีย, ในหนังสือ รัฐศาสตร์-การเมือง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518, หน้า 96)

ประเทศไทยสังก้า มีปัญหาอยู่มากในการที่พยายามจะให้ภาษาสิงหล เป็น ภาษากลาง (ดูเพิ่มเติมใน บรรพต วีระสัย, คำบรรยายกถุ่นประเทศอาเซียน โทรพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518 หน้า 15-25 และ Jeyaratnam Wilson, Politics in Sri Lanka, 1947 - 1973, London, Macmillan, 1974)

10.1.6 ในกรณีสหัสรุณเมริกายังไม่มีการยอมรับความหลากหลายแห่งวัฒนธรรมมากนัก เช่น ยังมีปัญหาการรังเกียจคนนิโกรและคนเชื้อสาย

10.1.7 กรณีประเทศไทยจัดได้ว่ามีความอ่อนล้าอยู่มากในการยอมรับความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม เช่น ต่างชาติต่างภาษาพยายามได้เข้ามาตั้งรกรากในประเทศไทยเป็นเวลานานมากแล้ว

10.2 แนวที่สอง : การผสมผสานชาติพันธุ์ (Amalgamation)

10.2.1 วิธีการนี้หมายถึง การสมรสข้ามเผ่าพันธุ์ เรียกว่าเป็น “The blending of a racial group with another through interbreeding” (ดูใน Charles Winick, *Dictionary of Anthropology*, New York, Philosophical Library, 1956, p. 19)

วิธีนี้ผิดกับการ ผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม (Cultural Assimilation)

10.2.2 การผสมผสานชาติพันธุ์นี้ย่อมใช้เวลานานมากนับเป็นหลาย ๆ ศิบปี หรือจนเป็นร้อย ๆ ปี ด้วยสาเหตุใหญ่ ๆ 2 ประการ

ประการแรก ได้แก่ ความจริงที่ว่ามนุษย์เติบโตช้า ดังนั้นช่วงอายุแห่งการมีครอบครัวใหม่จึงต้องใช้เวลา 25 ปี โดยประมาณ (ช่วงอายุเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า generation)

ประการที่สอง ได้แก่ ความจำเป็นที่จะต้องเคราพเสริฟภาพแห่งการเลือกคู่โดยไม่คำนึงถึงนโยบายทางการเมืองหรือเพื่อผลประโยชน์อื่นใด

10.2.3 ตัวอย่างแห่งการผสมผสานทางชาติพันธุ์ ได้แก่กรณีคนอังกฤษปัจจุบันในคริสต์ศตวรรษที่ 6 พากแข็งชอนได้รุกรานพื้นเมืองในเกาหลีอังกฤษก่อให้เกิดพากแองโกล-เชกชอนขึ้นมา ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ 11 ก็ได้มีการผสมกับพากแองโกลมันเด้อก

10.2.4 ชาวอาไวอีเป็นกรณีของการผสมระหว่างชนชาติ เช่น คนเผ่าพันธุ์ดึงเดิมของเกาหลี คนคอเคเชียนที่อพยพมาตั้งรกรากในเกาหลี คนจีน คนญี่ปุ่น คนพิลิปปินส์ คนเกาหลี

10.2.5 การผสมผสานทางชาติพันธุ์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมี การติดต่อใกล้ชิดกัน หรือด้วยการมีการตั้งถิ่นฐานบ้านช่องกระจายอยู่ทั่วไปในหมู่ชนกุ่มใหญ่ การผสมผสานกลมกลืนชาติพันธุ์เป็นสิ่งที่ไม่ควรบังคับกัน เสรีจิตแห่งการตัดสินใจจะต้องได้รับการปกป้องเสมอ

10.2.6 กรณีชาวเขาในประเทศไทย การผสมกลมกลืนทางชาติพันธุ์ดูจะไม่เป็นเรื่องหรือนโยบายที่รับด่วนแต่อย่างใด เพราะสาเหตุ

กระบวนการที่หนึ่ง รูปร่างหน้าตาชาวเชกับชาวไทยโดยทั่วไปคุณแบบแยกไม่ออกอยู่แล้ว

กระบวนการที่สอง ยิ่งหากชาวเขาได้สังสรรค์กับชาวไทยบันพื้นราบมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งมีการรับวัฒนธรรมต่าง ๆ ไปด้วย ก็ยอมทำให้การซึ่งว่าคนใหม่เป็นคนไทยและ คนใหม่เป็นชาว夷ิ่งทำให้ถูกต้องได้ยากยิ่งขึ้นหรือไม่ได้เลย (เรื่องราวดีกวักบัวเจาจ่า อ่านเพิ่มเติมได้ใน บรรพต วีระสัย, สังคมวิทยา-มนุษยวิทยา, อ้างเดร์, หน้า 213 - 263)

10.2.7 กรณีคนไทยที่มีเชื้อสายชาวເວເຊີຍ เช่น เขื้օສາຍຈິນ ລາວ ພູວັນ ເຊີມ ມາເລີຍ ອືນເດືຍ ກໍໄດ້ມີກາຣົມພສານທາງຫາຕີພັນຮູ່ອູ່ໂດຍປົກຕິ ມາກບ້າງນ້ອຍບ້າງອູ່ແລ້ວ (ຂ້ອມຸລແລະສົກລົມເກື່ອງກັບຄົນຈືນໃນໄທຢູ່ໄດ້ຈາກ บรรพต วีระสัย, ເພິ່ອວ້າງ, ບັນດາ 186-188., ຂ້ອເສັນອເກື່ອງກັບແກ້ໄຂປັບປຸງຫາຈັງຫວັດຫຍາແດນກາຄໄດ້ ອູ່ໄດ້ຈາກ ອ້າງ ປະທິດຍົກນັ້ນ, ບັນດາ 175-185)

11. การผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม (Cultural Assimilation) : นิยามศัพท์

11.1 นิยามแรก : การผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ “กระบวนการที่กลุ่มชนที่มี พื้นภูมิหลังต่างกัน แต่อุปนิสัยในบริเวณเดียวกันได้ก่อให้เกิดมีวัฒนธรรมร่วมกันที่คล้าย ๆ กันใน เรื่องหรือประเด็นกว้าง ๆ อันจะยังผลให้มีเอกภาพแห่งชาติขึ้นมา” (Winick, *op. cit.*, p. 16)

11.2 คำนิยามที่สอง : ของการผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ “การดูดซึมวัฒนธรรม ของชนกลุ่มน้อยให้เข้าไปสู่วัฒนธรรมหลักในสังคม” (Webster's New World Dictionary of the American Language, second college edition, 1972, p. 85).

11.3 ความหมายที่สาม : การผสมกลมกลืนตามรากศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ “กระบวนการ- การที่ทำให้มีสภาพเหมือนกันหรือเหมือนกันยิ่งขึ้น”

11.4 คำนิยามที่สี่ : การผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมเนื่องในทางสังคมวิทยา มี ความหมายสองประการ ได้แก่

11.4.1 กระบวนการที่กลุ่มชนซึ่งมักได้แก่ชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มที่อพยพเข้ามา ได้มีการติดต่อกับกลุ่มอื่น ๆ จนกระทั่งได้ถูกดูดซึมหรือรับวัฒนธรรมของกลุ่มนั้น ๆ

11.4.2 ผลแห่งการรับวัฒนธรรมอื่นเข้ามาเป็นของตนและการที่กลุ่มอื่นรับ วัฒนธรรมของกลุ่มคนไป (ดูรายละเอียดใน Julius Gould and William L. Kolb, ed. *A Dictionary of the Social Sciences*, Free Press, 1965, p. 38)

12. การผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม

การผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรมมีลักษณะดังต่อไปนี้

12.1 ลักษณะประการที่หนึ่ง : กระบวนการผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม

- 12.1.1 ยอมดำเนินไปอย่างช้า ๆ
- 12.1.2 มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป
- 12.1.3 ยอมใช้เวลาอย่างนาน คือ นับเป็นหลาย ๆ สิบปี

12.2 ลักษณะประการที่สอง : การติดต่อสื่อสารและการมีส่วนร่วมในชีวิตสังคมยอมทำให้มีการรับวัฒนธรรมใหม่ เมื่อรับวัฒนธรรมใหม่แล้วย่อเมี้ยงผลให้วัฒนธรรมเดิมเสื่อมหรือสูญหายไป ด้วยคือ เมื่อลูกจีนเรียนรู้ภาษาไทยดี ภาษาจีนก็มักจะใช้น้อยลงไป อนึ่ง เมื่อคนไทยมุสลิมหันมา尼ยมนุ่งกางเกงสากล การนุ่งโสร่งย่อเมี้ยงลดน้อยลงไป ในระยะต้น ๆ อาจยังนุ่งโสร่งอยู่ เมื่อเดินอยู่ในละแวกหมู่บ้าน ต่อ ๆ มาอาจจะลดการนุ่งลงคือเหลือเฉพาะความสะอาดสนับสนุนมากกว่าที่จะสนใจนุ่งเพื่อเจริญรอยตามขนบธรรมเนียมประเพณีเดิม

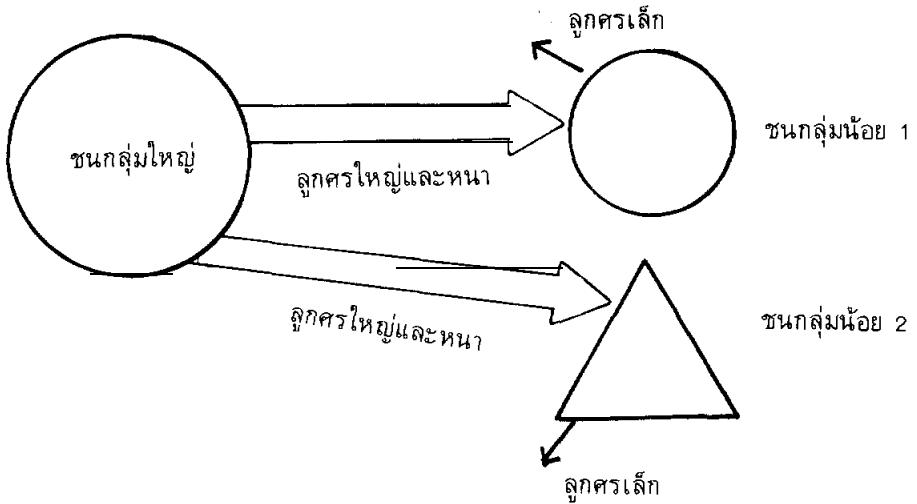
คนเยอรมันเมื่อพยพไปอยู่สหรัฐอเมริกา เมื่อมีบุตรแนวโน้มยอมเป็นว่าเรียนรู้และพูดภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาเยอรมันซึ่งเป็นภาษาของบิดามารดา

12.3 ลักษณะประการที่สาม : กระบวนการผสมกลมกลืนเป็นกระบวนการยุคลิวตี

กระบวนการแห่งการผสมกลมกลืนในระยะต้นมักเป็นแบบถอนวันเวย์ (เอกวิถี) คือเป็นฝ่ายรับหรือฝ่ายให้ฝ่ายเดียวก่อน ในระยะหลัง กระบวนการย่อเมี้ยนกับการจราจร คือมีโอกาสที่จะใช้ถนนสายเดียวกันทั้งไปและมา

ชนกลุ่มน้อยอาจเป็นฝ่ายรับวัฒนธรรมจากชนกลุ่มใหญ่เป็นส่วนมากก็จริงอยู่ แต่ชนกลุ่มน้อยย่อมเป็นฝ่ายให้ได้ด้วย ด้วยคือ การที่คนจีนยอมรับใช้ช้อนหรือส้อมในการรับประทานอาหาร แต่คนไทยบางคนที่นี่ไม่ใช้ช้อนเทียบอย่างน้อยเป็นครั้งคราว เช่น ในงานเลี้ยงโต๊ะจีน เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า กระบวนการผสมกลมกลืนเป็นไปในรูป บุคลิกตี คือ จราจรส่องทาง หรือ two-way process (loc. cit.) แต่การรับและการให้ไม่จำเป็นจะต้องสมดุลหรือเท่าเทียมกัน กล่าวคือ ฝ่ายที่เป็นชนกลุ่มน้อยอาจมีแนวโน้มที่จะมารับมากกว่าให้ ชนกลุ่มใหญ่มีแนวโน้มที่จะให้มากกว่ารับ อนึ่งหากเขียนเป็นรูปอ ก็จะเป็นดังนี้

12.4 ลักษณะประการที่สี่ : กระบวนการผสมกลมกลืนที่เกี่ยวข้อง การให้และการรับ วัฒนธรรมของแต่ละฝ่ายนักเกิดขึ้นโดยไม่เจ็บใจ คือมักเป็นไปโดยไม่รู้ตัว

ภาษาจิตวิทยาเรียนรู้เรียกว่า unconscious learning การที่คนจีนพูดไทยได้หรือชอบพูดภาษาไทยได้ไม่เจ็บปวดต้องเกิดขึ้นโดยมีการบังคับ สิ่งแวดล้อมหรือลักษณะของวัฒนธรรมที่พ่อจะเข้ากันได้ง่ายคือไม่ขัดแย้งกันย่อมเป็น แรงผลักดัน (อกหัวใจ) และเป็น แรงดึงดูด (เข้ามา) โดยธรรมชาติ

12.5 ลักษณะประการที่ห้า : การกระตุ้นหรือการสนับสนุนให้มีการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม อาจกระทำได้แต่ผลไม่เจ็บปวดต้องเป็นไปตามเป้าหมายเสมอไป กรณีของชาวไทย-มุสลิมทางภาคใต้เป็นตัวอย่างที่ชี้ให้เห็นว่า การผสมกลมกลืนต้องใช้เวลาและความพยายามมาก กรณีชาวจีนในไทย ซึ่งมีการถ่ายเท คือมีการรับและมีการให้ ระหว่างวัฒนธรรมค่อนข้างมาก

13. กรณีการผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรมระหว่างไทยกับจีน

การที่คนจีนและคนไทยเข้ากันได้ค่อนข้างง่ายอาจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบนานาประการ เช่น

13.1 เหตุผลทางประวัติศาสตร์ คนไทยและคนจีนเคยสัมพันธ์กันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

13.2 เหตุผลทางเชื้อชาติ รูปร่างลักษณะคล้าย ๆ กัน

13.3 เหตุผลทางศาสนา

13.3.1 ศาสนาพุทธ ลักษณะจืด และความเชื่อแบบของคนจีนไม่ได้ขัดกันมาก ในหลักปรัชญา

13.3.2 คนจีนจำนวนไม่ใช่น้อยก็นับถือศาสนาพุทธ แม้จะต่างนิภัยจากคนไทย
ก็ตาม คือมักหนักไปในทางนิภัยหมาย

13.4 เทหุผลทางด้านชีวทัศน์ (weltanschauung)

13.4.1 คนไทยและคนจีนมักมีลักษณะที่เรียกว่า สุกรรศน์ คือมองโลกในแง่ดี

13.4.2 คนไทยยึดถือหลักบุญทำกรรมแต่ง คือเมื่อมีทุกข์แล้วยอมมีสุขตามมาโดยการกำગកງเกວຍນ

13.4.3 ของจีนก็มีความเชื่อในวัญจกรแห่งหญินและหยัง ถือความดีความชั่ว การมีความร้อนความหนาวคละกันไป

13.4.4 ชีวทัศน์คือการมีทัศนะต่อการดำรงชีวิตของชาวไทยและจีนไม่ขัดแย้ง และมีแนวโน้มจะสอดประสานเข้ากันได้ด้วย

4. การผสมกลมกลืนเชิงเชื้อชาติระหว่างไทยกับจีน

การที่ชาวไทยกับชาวจีนทำการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม (assimilation) อีกทั้งมีการผสมผสานทางเชื้อชาติ (amalgamation) นั้น เป็นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมนานาประการดังได้ยกเป็นตัวอย่างข้างต้นนี้

ชาวจีนในฐานะเป็นชนกลุ่มน้อยมักปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมของชาติอื่น ๆ อย่างราบรื่น เช่น ในphilippines หรือในสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ดูเอกสารเพิ่มเติมได้ใน

14.1 Betty L. Sung, *The Story of the Chinese in America*, New York, Collier, Macillan, 1967.

14.2 Victor Purcell, *The Chinese in Southeast Asia*, London, Oxford University Press, 1966.

14.3 Jacques Amyot, *The Chinese and the National Integration in Southeast Asia*, Bangkok, Institute of Asian Studies, Chulalongkorn University, 1972.

15. ข้อพิจารณาโดยนายเกียวกับชาวเขาในประเทศไทย

ในการวางแผนนโยบายอันเป็นกรอบกว้าง ๆ เพื่อการปฏิบัติการนั้นจำเป็นที่จะต้องคำนึง

ถึงองค์ประกอบอย่างน้อยสามประการ ได้แก่

- 15.1 องค์ประกอบประการหนึ่ง: ลักษณะนิสัยประจำชาติ (national character)
- 15.2 องค์ประกอบประการที่สอง : ความเหนียะสนกับสถานการณ์ในขณะที่อยู่ในบ้าน
- 15.3 องค์ประกอบประการที่สาม: ความเหนียะสนในเรื่องจริยธรรม
จะได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ในรายละเอียดดังนี้

16. องค์ประกอบที่หนึ่ง: ลักษณะนิสัยประจำชาติ (national character)

ลักษณะนิสัยประจำชาติหรือบางครั้งก็เรียกว่า “โครงสร้างบุคลิกภาพขั้นมูลฐาน” (basic personality structure) มีคำนิยามและความหมายดังนี้

16.1 คำนิยามหนึ่ง คือว่าลักษณะนิสัยประจำชาติ ได้แก่ “ระบบบุคลิกภาพซึ่งมีอยู่ในสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคม บุคลิกภาพนี้ได้ก่อตัวขึ้นมาตั้งแต่เยาววัยอันเป็นผลจากประสบการณ์ หรือการอบรมบ่มนิสัยคล้าย ๆ กัน บุคลิกภาพนี้รวมทั้งค่านิยม ทัศนคติและความนึกคิด หรือมโนภาพโดยทั่วไปซึ่งแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมต่าง ๆ” (ดูเพิ่มเติมใน A. Kardiner and R. Linton, *The Psychological Frontiers of Society*, New York, Columbia University Press, 1945, p. VIII)

16.2 คำนิยามที่สอง : อุปนิสัยประจำชาติคือ มีลักษณะซึ่งแตกต่างจากที่มีในประเทศอื่น ๆ ลักษณะประจำชาติถือได้ว่าเป็น “เอกลักษณ์” คือลักษณะพิเศษเฉพาะตัวอันเป็นคุณสมบัติที่ทำให้นานาชาติแตกต่างกัน

16.3 ประเด็นปัญหา

ในวงวิชาการยังมีข้อโต้เถียงกันอยู่ว่า ลักษณะนิสัยประจำชาติมีจริงหรือไม่ ประเด็นสำคัญของผู้ที่มีความเห็นขัดแย้งก็คือ สังคมปัจจุบันใหญ่และส่วนชั้นอนุ得意กว่าที่จะมีลักษณะประจำชาติ เช่น คนอังกฤษในแต่ละเมือง ในแต่ละท้องถิ่น หรือแต่ละอาชีพย่อมมีลักษณะแตกต่างกันไป อนึ่ง ลักษณะประจำชาติเป็นนามธรรมที่ตกลงเป็นข้อดีได้ยาก เช่นนักสังเกตการณ์ชาวอเมริกันแล้วว่า คนอเมริกันเป็น นักประโภคนิยม แต่คนอเมริกันเองบอกว่าเข้าเป็น นักมุ่งเน้น尼ยม หรือผู้เคร่งจริยธรรม เป็นต้น (ดูเพิ่มเติมใน Leonard Broom and Philip Selznick, *Sociology*, Illinois, Row, Peterson, 1958, p. 114)

17. เอกลักษณ์ของคนไทย

17.1 กรณีคนไทยมีนานาทัศนะว่า จะไรเป็นลักษณะเด่นพิเศษของคนไทย บางท่าน

กล่าวว่าคนไทยเป็นคนเมตตากรุณา แต่ก็ถูกโถ่แย้งว่ามีการทะเลเบาะแวงในระหว่างคนไทย
ขนาดเลือดตกยางออกเป็นข้าวอยู่ทุกวัน (ดู “สนทนา : อาชญากรรมกับสังคมไทย”, ใน
สัมมนาสตร์ปริทัศน์, ตุลาคม, 2515, หน้า 66-81)

บางท่านกล่าวว่าคนไทยชอบสนุกและไม่ชอบอยู่ในกรอบวินัย (John F. Embree,
“Thailand, A Loosely Structured Social System”, American Anthropologist, 52, 2, 1950)

การค้นคว้าว่าอะไรเป็นเอกลักษณ์ของไทยนั้นเป็นเรื่องทำได้ยาก เพราะจะต้องมีการ
พิจารณาสอบสวนกันอย่างลึกซึ้งทั้งในเชิงประวัติศาสตร์และในเชิงสังคม (การพิจารณาเกี่ยวกับ
ลักษณะประจำชาติอาจหาอ่านเพิ่มเติมได้ใน บรรพต วีระสัย, สังคมวิทยา-มนุษยวิทยา,
อ้างแล้ว, หน้า 517 - 518).

17.2 โดยทั่วไปมักเชื่อกันว่าลักษณะประจำชาติของไทยเป็นไปตามทัศนะของ
สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ลักษณะดังกล่าวได้แก่ การรักความเป็นไทย, การปราศจาก
วิหิงสา หรืออวิหิงสา และการรู้จักประสานประโยชน์ชน

17.3 การรักความเป็นไทย ได้แก่ ความพยายามรักษาอธิปไตยของชาติ และการชอบใช้
ชีวิตอย่างเสรีคือไม่มีการกดขี่บีบบังคับ

17.4 อวิหิงสา ได้แก่ การมีความอดกลั้นไม่รู้ว่ามัน เท่าที่เป็นมาคนไทยมีอวิหิงสา อดกลั้น
มากพอควรในเมืองถูกยั่วยุ หากไทยขาดอวิหิงสา คงรู้ว่ามันต่อสู้โดยใช้กำลังกับอังกฤษและ
ฝรั่งเศสมายถล่าอาณาจักร แต่เมื่อเป็นเช่นนั้นโอกาสย้อมมีมากที่ไทยจะแพ้สิ่งพลั่งพล่านเป็น
เมืองขึ้นของชาติตะวันตก

17.5 การรู้จักประสานประโยชน์ ได้แก่ การรู้จักประโยชน์ไม่เคร่งคร่องจน
เกินขอบเขต การรู้จักประสานประโยชน์คือ การอะไรแบบกลางๆ และรู้จักผสมผสานส่วน
ที่ดีเข้าด้วยกัน คือรู้จักอะลุ่มอ่อนโยนเอง

18. การวางแผนนโยบายที่เหมาะสมกับสภาพการณ์

สภาพการณ์ในโลกปัจจุบันเชิงมีความบันดาลใจมากดูจะต้องการความโอนเอียนผ่อนตาม
และการไม่ใช่วิธีรุนแรง สถานการณ์เช่นว่านี้ทำให้การใช้นโยบายเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยที่สอด
ประสานเข้ากับเอกลักษณ์ของคนไทยดูจะเหมาะสม

นโยบายเกี่ยวกับชาวเขาที่เหมาะสมสมกับลักษณะประจำชาติและสภาพการณ์ควรอยู่
บนพื้นฐานดังต่อไปนี้

18.1 ประการที่หนึ่ง : การรักษาอิสรภาพของชาติ

ปัญหาชาวเราที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความปลอดภัยของประเทศ ดังนั้นจึงควรวางแผนนโยบายและดำเนินการอย่างรีบด่วนเพื่อแก้ไขปัญหานี้ โดยนายและการปฏิบัติการบางอย่าง เกี่ยวกับชาวเรา เช่น หากมีการช่วยเหลือเอาใจใส่ชาวเขาเป็นพิเศษซึ่งระยะหนึ่ง อาจก่อปฏิกิริยาให้กับคนไทยอื่น ๆ

รัฐบาลอาจแก้ไขความยุ่งยากข้อนี้ได้ด้วยการใช้สื่อมวลชนและการซื้อขายตามสถานที่สาธารณะว่า การกระทำดังกล่าวแม้จะไม่อำนวยประโยชน์ให้กับคนไทยบันพันธุ์ทันที แต่ก็จำเป็นเพื่อผลดุกรักษาเอกราชของชาติ

อนึ่ง ควรซื้อขายให้เข้าใจทั่วทั้งด้วยว่าในระยะยาว เมื่อชาติมีความมั่นคงดีแล้ว ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมย่อมส่งผลดีต่อกันไทยทั่วทั้งชาติ

18.2 ประการที่สอง : การมีความอดกลั้น ในรุนแรง

การที่ชาวเราเมื่อส่วนที่ทำให้เกิดปัญหาการสูญเสียทางนิเวศวิทยา และมีปัญหาการปลูกและค้าฝืนขึ้นมาเน้น คนไทยสมควรมีความอดกลั้นไม่แสดงความรุนแรงต่อชาวเขาจนเกินกว่าเหตุ ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลอย่างน้อยสองประการ

ประการแรก ปัญหาทั้ง 2 ประการนั้นความจริงคนไทยบันพันธุ์รับมีส่วนรับผิดชอบอยู่ไม่น้อย

ประการที่สอง ชาวเราที่ก่อให้เกิดปัญหานั้น ๆ เป็นเพียงบางกลุ่มและบางคนเท่านั้น ในเรื่องที่ว่า ชาวเขานางบงกลุ่มประพฤตินเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งชาตินั้น สมควรที่มองปัญหาไปในแง่ของความเห็นผิดที่ควรจะมีการให้อภัยได้หากมีการกลับตัว เท่าที่ปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์ รัฐบาลได้พยายามที่จะไม่ลงโทษผู้สามารถกลับใจมาเข้ากับฝ่ายไทยได้ตามเดิม

18.3 ประการที่สาม : การประสานประโยชน์

วิธีปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยมีต่าง ๆ กันดังได้บรรยายไว้ในตอนต้น ซึ่งแบ่งเป็นสองหัวข้อใหญ่ ๆ คือ วิธีการรุนแรงและไม่สอดคล้องกับศีลธรรม เช่น การทำลายและการขับไล่ เนื่องจาก วิธีการที่สอดคล้องกับหลักนุழຍธรรม ได้แก่ การยอมรับความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม การผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม และการผสมผสานทางชาติพันธุ์

หากจะให้เข้ากับอุปนิสัยประจำชาติไทยแล้ว วิธีการที่สองย่อมอยู่ในข่ายแห่งการพิจารณาถือเป็นนโยบาย คือมีการประสานประโยชน์ของหลายฝ่าย

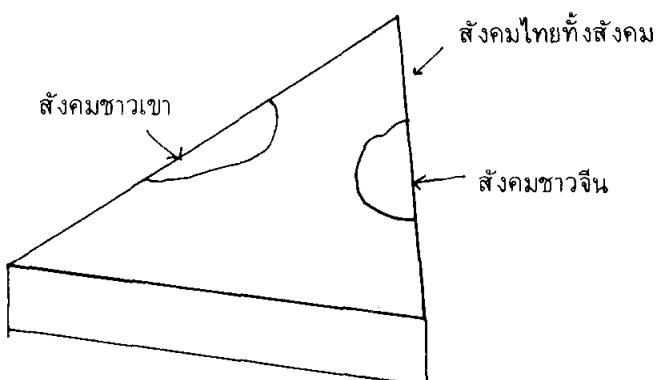
19. ข้อพิจารณาเลือกนโยบายชาวเขาที่สอดคล้องกับหลักมนุษยธรรม

เท่าที่ดำเนินมาจวบจนกระทั้งเมื่อไม่นานมานี้ การปฏิบัติต่อชาวเขาเป็นไป แบบธรรมชาติ กล่าวคือ ปราศจากการวางแผนหรือการคิดพิจารณาถึงทางเลือกต่าง ๆ การปฏิบัตินั้นได้แก่การ ยอมรับความหลากหลายหรือพหุสภาพเชิงวัฒนธรรม (cultural pluralism) วิธีดำเนินการคือไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวเขา โดยถือหลักนาจิตดัง มีการปล่อยให้ชาวเขารอยู่ตามลำพังโดยมีข้อแนะนำและข้อจำกัดน้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้ แนวปฏิบัติเช่นว่านี้ ดูมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ ก่อนที่ปัญหาชาวเขาในแต่ต่าง ๆ จะประทุนแรง หรือขยายขอบเขตมากกว่าเดิม เมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป แนวปฏิบัติก็ควรจะยืดหยุ่น ตามไปด้วย

การเปลี่ยนแปลงในวิธีการปฏิบัติต่อชาวเขานั้น ควรค่อยเป็นค่อยไป คือมิใช่พลิกหน้ามือเป็นหลังมือทันทีหรือในระยะเวลาอันสั้น การปรับปรุงวิธีการควรทำเป็นขั้นไป ดังนั้น จึงไม่ควร ที่จะดำเนินการขั้นอันใดแก่การวางแผนนโยบายแบบผสมผสานเชิงชาติพันธุ์ ในขณะนี้ ขั้นตอนแห่งการวางแผนปฏิบัติต่อชาวเขain แห่งของเหตุผลและในเรื่องของความน่าจะเป็นไปได้อาจแสดงได้ดังข้างล่างนี้

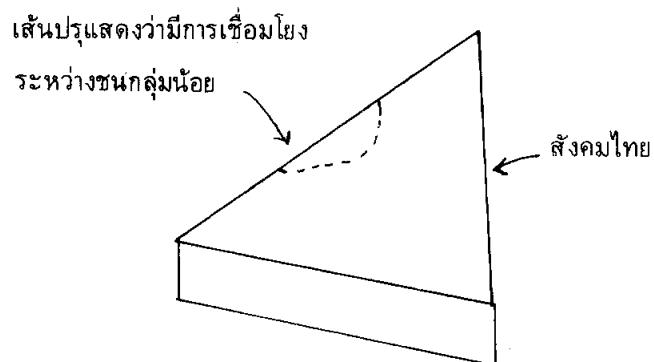
19.1 กาบระยะเวลาแรก

ความ袈าเรกสูด: ยอมรับความหลากหลายของวัฒนธรรม
(เท่าที่เป็นมาตั้งแต่มีชาวเขาในประเทศไทย)

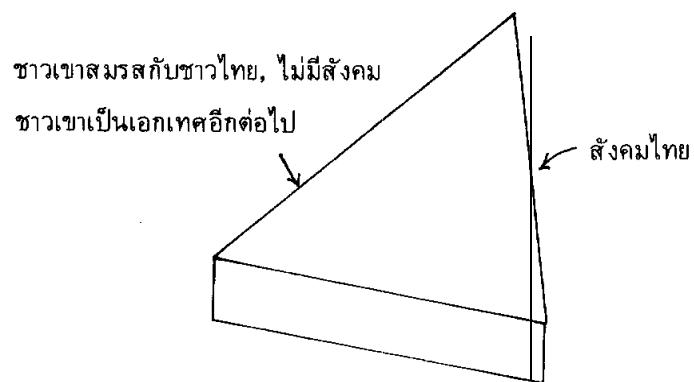
19.2 การประยุกต์วิถีทางการค้า

การประยุกต์วิถีทางการค้า: การผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม
(อาจเริ่มใช้ขั้นตอนนี้และจะมีผลลัพธ์เด่นขึ้นประมาณปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป)

19.3 การประยุกต์วิถีทางการค้าสุดท้าย

การประยุกต์วิถีทางการค้าสุดท้าย: การผสมผสานทางชาติพันธุ์
(จะเริ่มมีมากขึ้นหลังปี พ.ศ. 2545)

20. การยึดหลักความหลากหลายเชิงวัฒนธรรมหรือพหุภูมิภาพแห่งวัฒนธรรม (Cultural pluralism) ของชนกลุ่มน้อย ยอมรับให้เกิดการแยกกันอยู่อย่างที่เรียกว่าบริเวณเฉพาะเชื้อชาติ (ethnic enclaves).

บริเวณเฉพาะเชื้อชาติ หรือบริเวณเฉพาะเชิงวัฒนธรรม หมายถึงบริเวณที่เชื้อชาติใดเชื้อชาติหนึ่งซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อยมากอาศัยอยู่โดยเป็นลักษณะเดียวกัน และมีการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมเดิมของตนเป็นส่วนใหญ่

ตัวอย่าง บริเวณเฉพาะเจาะจงชาติ กือ

20.1 การแยกอยู่เป็น Chinatown สำหรับคนเชื้อสายจีนหรือเป็น Japantown สำหรับคนเชื้อสายญี่ปุ่นในประเทศไทยตะวันตกหรือแม้กระทั่งในประเทศไทย

20.2 ถิ่นของคนไทยมุสลิม

20.3 ถิ่นของเชื้อสายเยอรมันในสหราชอาณาจักร

20.4 ถิ่นของคนยิวในสหราชอาณาจักรซึ่งมักเรียกกันว่าเป็นเก็ทท์โธ (ghetto)

20.5 การที่บริเวณบางแห่งเป็นถิ่นของนิโกรเป็นส่วนใหญ่ ตัวอย่างคือเขต Watts ในแอลเบอมาร์กี้ส์

(ดูเพิ่มเติมใน Milton L. Barron, ed., *Minorities in a Changing World*, New York, Knopf, 1967, p. 405)

ระยะเวลาแห่งการดำเนินการตามแนวโน้มยังนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับชาวเขาน่าจะเพียงพอแล้ว ปัจจุบันนี้น่าจะเริ่มปฏิบัติตามแนวที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่ การยอมรับชาวเข้าให้เป็น “ชาวเรา” มากยิ่งขึ้น พุดอีกอย่างหนึ่งก็คือขณะนี้โน้มายที่เหมาะสมน่าจะเป็นนโยบายการผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม

อนึ่ง การผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรมมีได้หมายความว่า ชนกลุ่มน้อยจะสูญเสียลักษณะของตนเองไปทั้งหมด (ดู Arnold Green, *Sociology*, New York, Mc Graw-Hill, 1952, pp. 66-67)

ลักษณะบางอย่างของวัฒนธรรมเดินย่อนกงไว้ เช่นกรณีคนเชื้อสายยิวในอเมริกาอาจไม่ทิ้งประเพณีทางศาสนา ซึ่งรวมถึงการเลือกรับประทานปลาเฉพาะที่มีเกล็ดหรือแม้กระทั่งการปฏิบัติตามกฎหมายแห่งการดื่มเครื่องดื่มของของเมมา (ต้องรับประทานอาหารที่เรียกว่า บริสุทธิ์ หรือ kosher)

อีกด้วยอย่างหนึ่งได้แก่ กรณีคนอเมริกันเชื้อสายไอริชหรือเยอรมันก็อาจแสดงวัฒนธรรมของตนในโอกาสพิเศษหรือวาระที่เหมาะสมได้ทั้ง ๆ ที่ได้ผ่านกระบวนการแห่งการเป็นคนอเมริกันหรือ Americanization มาแล้ว (ดูภาพประกอบใน John and Mavis Biesanz, *Modern Society*, 2 d ed, Englewood Cliffs, Prentice-Hall, 1960, p. 115).

สำหรับในประเทศไทยปรากฏว่าชาวไทยเชื้อสายมอญก็ยังรักษาประเพณีบางอย่างไว้ ดังจะเห็นได้จากงานเทศกาลที่ปากลัด เป็นต้น

ในกรณีของชาวเข้าเมืองไม่แตกต่างไปจากตัวอย่างที่มีมาแล้ว ขบวนธรรมเนียมบางอย่างจะคงรักษาไว้ (เช่นการแต่งตัวในวันเทศกาล) แต่พุทธิกรรมส่วนใหญ่จะอยู่ในการอบแห่งวัฒนธรรมไทย

21. ขยายความเกี่ยวกับแนวปฏิบัติโดยเน้นการผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม

21.1 ประเด็นที่หนึ่ง: การผสมกลมกลืน (assimilation) บางครั้งก็ใช้ในความหมายเดียวกับการรับวัฒนธรรม (acculturation) อย่างไรก็ตาม ข้อแตกต่างมีอยู่บ้าง กล่าวคือ

21.1.1 การผสมกลมกลืน หมายถึงการที่ชนกลุ่มน้อยสอดประสานเชิงวัฒนธรรมเข้ากับกลุ่มใหญ่ในสังคม ความสัมพันธ์จะต้องถึงขั้นที่ยอมรับชนกลุ่มน้อยให้เป็นพลเมือง, มีสิทธิในการเข้าสماคม, สโตร์, และกิจกรรมอื่น ๆ นักวิชาการท่านหนึ่งเรียกว่าเป็น structural assimilation. (Barron, *op.cit.*, p. 410)

21.1.2 การรับวัฒนธรรม เป็นศัพท์ที่ใช้แคลบลงมา คือหมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ยังไม่ถึงขั้นผสมกลมกลืน) ในชนกลุ่มน้อยเป็นการสนองตอบสิ่งแวดล้อมของสังคมใหญ่ นักวิชาการบางท่านเรียกว่าเป็นการผสมกลมกลืนเชิงพุทธิกรรมหรือ behavioral assimilation (Barron, *ibid.*, p. 411 และดูเพิ่มเติมใน Gould and Kolb, *ibid.*, p. 38, and Bernard Berelson and Gary A. Steiner, *Human Behavior*, New York, Harcourt, Brace and World, 1964, p. 654).

21.2 ประเด็นที่สอง: เทียบกัน integration

มีศัพท์ใกล้เคียงอีกคำหนึ่ง ได้แก่ การรวมเข้าด้วยกัน หรือการเข้าสู่สภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือการมีบูรณาภิป (integration) ศัพท์นี้มักใช้แทน assimilation แต่ดูเหมือนว่าจะใช้ในความหมายว่าเป็นกระบวนการอยู่กึ่งกลางระหว่าง cultural pluralism และ assimilation

21.3 ผลแห่งการผสมกลมกลืน: การผสมกลมกลืนในขณะที่เป็นกระบวนการฯ คือยังไม่เสร็จเรียบร้อยอยู่นั้นมากก่อให้เกิดความมึนสึกขาดความมั่นใจในตัวเอง ผู้ที่กำลังรับวัฒนธรรมใหม่ และพยายามทำตัวให้สอดประสานเข้ากับวัฒนธรรมของคนหมู่ใหญ่อยู่ในสภาพที่เรียกว่า “marginal man” หรือ คนระหว่าง คือ ประเภทครึ่งๆ กลาง ๆ

ตัวอย่างของ “คนระหว่าง” ได้แก่ ลูกคนจีนในไทยบางคนซึ่งจะเป็นเจนก้ามิใช่เจนแท้ เพราะอาจพูดภาษาหรือท่าทางไม่เหมือนคนจีน จะเป็นคนไทยก็ยังเป็นไม่ได้เต็มที่ เพราะสำเนียงบางตัวยังไม่เป็นแบบไทย

ความรู้สึกไม่มั่นใจในตนเองมักเกิดขึ้นกับ ชนรุ่นที่สอง (second generation) ของ การผสมกลมกลืน (John F. Cuber, Sociology, New York, Appleton-Century-Crofts, 1955, p. 610).

กรณีชาวเขาในประเทศไทย หากนโยบายการผสมกลมกลืนนำมาปฏิบัติแต่บัดนี้เป็น ที่คาดว่าคนระหว่าง หรือ “คนครึ่ง ๆ กลาง ๆ ” จะเห็นชัดขึ้นประมาณปี พ.ศ. 2540 ขึ้นไป คือเมื่อบุตรหลานชาวเขาได้เจริญเติบโตจนอายุประมาณ 20 ปี แต่ความรู้สึกว่าเข้ากับสังคม ได ไม่นานนักอาจมีน้อยกว่าที่เคยปรากฏในโลกตะวันตกมาก ทั้งนี้ก็โดยเหตุผลถ้ายัง ๆ กับ กรณีที่ การผสมกลมกลืนชาวจีนที่ได้เป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วพอควรตั้งใจก้าวมา แล้วข้างต้น

22. ประโยชน์ของนโยบายผสมกลมกลืน

22.1 ประโยชน์ของการที่หนึ่ง: แห่งมนุษยธรรม

การมีความเอื้ออารีต่อเพื่อนมนุษย์โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นแผ่นดินเดียวกันนั้น สอดคล้องกับหลักจริยธรรม

22.2 ประโยชน์ของการที่สอง: เสริมพลังของประเทศ

การที่ชาวเข้ารู้สึกว่าคนไทยไม่รังเกียจ และยินดีรับเข้าเข้าเป็นพวกร่วมเดียวกันอย่างเต็ม ที่ทั้งในทางวัฒนธรรมและทางกฎหมาย ยอมส่งผลสะท้อนให้ดีต่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยว กับชาวเข้าอีกด้วย กล่าวคือ ยอมทำให้ชาวเข้ามีความรู้สึกว่า เขายังส่วนร่วมในชาติกรรม หรือวิถีชีวิตของคนทั่วทั้งประเทศ อนึ่งความรู้สึกว่าอะไรเป็นของตัวเองย้อมกระตุ้นให้เกิด ความหวังแทนประเทศไทยและไม่อยากให้ถูกรุกรานจากภายนอก หรือไม่อยากให้เกิดความบ้าน ปวนภายใน

22.3 ประโยชน์จากการที่สาม: ลดความตึงเครียด

การวิจัยในต่างประเทศได้ยืนยันว่า การผสมกลมกลืนลดการขัดแย้งและการตึงเครียดลง ตัวอย่างคือ การนีการต่อต้านอย่างรุนแรงและการกีดกันชนเชื้อสายในอิหริษและสแกนดิเนเวียนสหรัฐอเมริกาได้หมดสิ้นลงไปพร้อมกับการที่ความแตกต่างเชิงวัฒนธรรมได้น้อยลง ไปมากจนเกือบไม่เป็นที่สังเกต (Horton and Hunt, *op.cit.*, p. 340)

นอกจากนี้มีการทดลองทางจิตวิทยา โดยเลือกเด็กมาจำนวนหนึ่งซึ่งมาจากชุมชนเดียวกัน และเหมือน ๆ กันทางศาสนา, อายุ, เชื้อชาติและสถานภาพทางสังคม การทดลองจะแยกเด็กเหล่านี้ออกกันเพื่อทดสอบความตึงเครียดที่มีต่อเด็กที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน การทดลองจะแบ่งเด็กเหล่านี้ออกเป็น 2 กลุ่ม และมีกิจกรรมร่วมกัน ปรากฏว่าในระยะแรกไม่มีข้อขัดแย้งหรือการทะเลาะเบาะแว้งกันซึ่งมีมาในระยะที่ 2 การทดลองนี้แสดงให้เห็นว่า หากมีการยอมรับว่าเป็นพวกร่วมกัน ปัญหาแห่งการแตกความสามัคคี ย่อมลดน้อยลงมาก หรือแทบไม่มีเลย (ดูใน Muzafar Sherif and Carolyn Sherif, *Groups in Harmony and Tension*, New York, Harper and Row, 1953, p. 268, cited in *ibid.*, p. 341)

23. ความสั่งท้าย

การวางแผนนโยบาย คือการวางแผนงานในระดับสูง เพื่อแก้ปัญหาโดยมีมาตรการสืบต่อ และเกี่ยวโยงกันในหลาย ๆ ด้าน พุดอีกอย่างหนึ่ง คือ เป็นการใช้วิธีแบบถ้วนทั่วหรือ wholesale วิธีนี้มีโอกาสแก้ปัญหาให้หมดสิ้นและลงเอยด้วยดีมากกว่าแบบเฉพาะเรื่องหรือรายอย่างเดียว คือ piecemeal ซึ่งเป็นการอุดรูรั่วหรือการแก้เฉพาะเมื่อมีการค้นพบขึ้นเป็นการแก้ไขที่ไม่มีผลยั่งยืน

การแก้ปัญหาชาวเขาในประเทศไทยสมควรดำเนินการโดยวางแผนนโยบายให้เป็นในรูปของการผสมกลมกลืนเชิงวัฒนธรรม ทั้งนี้ เพราะสอดคล้องกับลักษณะประจำชาติ เหมาะสมกับสภาพการณ์และภูมิศาสตร์ด้วยหลักจริยธรรม

คำถานทัยบทที่ 17

- 1) การเป็นชนกลุ่มน้อยเกี่ยวข้องกับประเพณีหลักของสังคมวิทยาการเมืองในเรื่อง “สหจิต” และ “การขัดแย้ง” อย่างไร
- 2) วิธีการแก้ไขปัญหาชนกลุ่มน้อยที่สำคัญมีวิธีการอะไรบ้าง จงอธิบาย
- 3) การแก้ไขปัญหาชนกลุ่มน้อยโดยถือหลักมนุษยธรรม มีความสัมพันธ์อย่างไรกับทฤษฎีของมาร์กซ์และทอคเกอร์วิลล์
- 4) อุปนิสัยประจำชาติข้อใดของคนไทยที่เอื้อต่อนโยบายการผสมกลมกลืนเชิงชาติพันธุ์

“All reforms owe their origin to the initiation of minorities in opposition to majorities.”

Mahatma Gandhi
Father of Modern India

“การเปลี่ยนแปลงปฏิรูปทั้งหลาย มีรากเหง้ามาจากการส่วนน้อยที่เห็นแตกต่างจากชนส่วนใหญ่”

มหาตมา คานธี
บิดาแห่งอินเดียใหม่
จาก มหาตมา คานธี ชีวประวัติของข้าพเจ้า
กรุงฯ ศุคลาสัย แปล (กรุงเทพฯ, กมลากร,
2515), หน้า ภ.
